

KORRALDUS

Keskkonnaloa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 48, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lõike 1 punkti 4, haldusmenetluse seaduse § 16 lõike 2, § 61 lõike 1 ning tuginedes Osaihingu Eureka 08.07.2024 taotlusele nr T-KL/1024903, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. anda Osaihingule Eureka (registrikood 10551356) Nõmme-Koordi (Pirmastu) maardlas Pirmastu III liivakarjääri mäeeraldisel maavara kaevandamiseks keskkonnaluba nr KL-522403 kehtivusajaga 15 aastat;

1.2. seada antavale keskkonnaloale kõrvaltingimused lähtuvalt käesoleva korralduse punktis 3.3 „Kõrvaltingimuste seadmine“ toodust;

1.3. avalikustada Osaihingule Eureka keskkonnaloa nr KL-522403 andmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Käesolev korraldus on keskkonnaloa nr KL-522403 lahutamatu osa. Keskkonnaluba nr KL-522403 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis <https://kotkas.envir.ee/>.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

Osaihing Eureka (registrikood 10551356, aadress Vaksali tn 8a, Viljandi linn; edaspidi ka *ettevõte*) esitas 08.07.2024 Keskkonnaametile taotluse Pirmastu III liivakarjääri keskkonnaloa saamiseks. Nõuetekohane taotlus on registreeritud KOTKAS-s 08.07.2024 menetluse nr M-129094 juurde.

Taotletav Pirmastu III liivakarjäär asub Viljandi maakonnas Viljandi vallas Lolu külas eraomandisse kuulvatel kinnistutel Kahro (katastritunnus 57002:001:0740, registriosa nr 1637139) ja Kaare (katastritunnus 57002:001:0401, registriosa nr 541239), ulatudes 0,5 m ulatuses ka Matsi (katastritunnus 89801:001:0629) kinnistule. Osaliselt asub taotletav mäeeraldis kahe aktiivse mäeeraldise vahel ning kattub lõunaosas varasema Viljandi KEK-i Nõmme karjääri osaliselt kaevandatud ning tänaseni korrastamata alaga.

Taotletav Pirmastu III liivakarjäär on uus mäeeraldis, mis koosneb kahest lahustükist. Mäeeraldis kogupindala on 1,86 ha ning teenindusmaa pindala 2,74 ha. Taotletav mäeeraldis hõlmab täielikult Nõmme-Koordi (Pirmastu) liivamaardla (registrikaart nr 0025) täiteliiva aktiivse tarbevaru plokkide 23 ja 24. Taotletava mäeeraldisega hõlmatavate varuplokkide kogused on järgmised:

23 plokk – täiteliiv, aktiivne tarbevaru: 69 tuh m³

24 plokk – täiteliiv, aktiivne tarbevaru: 41 tuh m³

Kokku on täiteliiva aktiivne tarbevaru 110 tuh m³ ja kaevandatav varu 100 tuh m³.

Geoloogilise uuringu teostaja: Kobras OÜ (reg.kood 10171636). Aruande nimetus: „Nõmme-Koordi (Pirmastu) liivamaardla Lolu IV uuringuruumi geoloogiline uuring (varu arvutus seisuga 01.08.2023)“. EGF number: 9785. Varu arvele võtmise otsuse kuupäev ja number: 16.10.2023 nr 1-17/23/2295.

Maavara kasutusalaadeks on teede- ja üldehitus. Kaevandamise keskmiseks aastamääraks taotletakse 7 tuh m³. Keskkonnanaloo kehtivusajaks taotletakse 15 aastat ja kaevandatud maa korrastatakse veekoguks, rohumaaks ja puhkealaks.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõuaseaduses (*MaaPS*), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (*KeÜS*), keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses (*KeHJS*), keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnanaloo taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnanaloo taotluse ja loa andmekoosseis“ sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv 1990 eurot on tasutud 08.07.2024 riigilõivuseaduse § 136² lõike 1 punkti 4 kohaselt.

Keskkonnanaloo taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja (Maa-ameti 11.07.2024 kiri nr 9-3/24/8814-2).

Taotletav mäeeraldis ja selle teenindusmaa külgnevad idaservas vahetult Pirmastu II liivakarjääri (keskkonnaluba nr VILM-045; loa omaja Osühing Eureka; kehtiv kuni 07.03.2040) mäeeraldisega ja selle teenindusmaaga.

Lääneservas külgneb taotletav mäeeraldis ja selle teenindusmaa Nõmme-Koordi liivakarjääri (keskkonnaluba nr KL-520903; loa omaja Holstre-Nõmme Kalastus OÜ; kehtiv kuni 01.10.2039) mäeeraldisega ja selle teenindusmaaga.

Riigitee Loodi – Nõmme (nr 24160) äärmise sõiduraja välimine serv asub taotletava mäeeraldisega ja selle teenindusmaaga lõunaservast ~30,1 m kaugusel, kattumist tee kaitsevööndiga ei ole.

Taotletava mäeeraldisega ja selle teenindusmaaga kirdeserv kattub kuni 1,4 m ulatuses Viljandi –

Rõngu riigitee nr 52 kaitsevööndiga. Riigitee äärmise sõiduraja välimine serv asub taotletavast mäeeraldisest ja selle teenindusmaast 28,6 m kaugusel. Taotlusele on lisatud tingimuslik Transpordiameti 26.06.2024 kooskõlastus nr 7.1-7/24/18027-4.

Mäeeraldisel ja selle teenindusmaal ei asu kaitsealuseid üksikobjekte ja ehitisi.

2.2. Keskkonnaloa taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

KeÜS § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise teate avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning kavandatud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaloa taotlus on 26.07.2024 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 26.07.2024 kirjaga nr DM-129094-3 keskkonnaloa taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid.

Kuni loa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igaühel õigus esitada taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid. Avalikustamise käigus teatas Transpordiamet 30.07.2024 kirjaga nr 7.1-7/24/18027-9 (registreeritud KOTKAS-s 30.07.2024 numbriga DM-129094-6), et nõustub keskkonnaloa taotlusega.

KeÜS § 47 lõige 6 sätestab, et kui sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse menetlusse võtmise teates ei avaldatud keskkonnaloa taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati, avaldatakse nende andmetega teade vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 2¹ sätestatud nõuetele viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist. KeÜS § 47 lõige 2 sätestab, et teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa taotluse kohta antava haldusakti eelnõu teate kohalikus või maakondlikus ajalehes avalikustamata, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

KeÜS § 47 lõike 2, haldusmenetluse seaduse (*HMS*) § 48 ja § 49 lõigete 1 ja 2 alusel pani Keskkonnaamet xx.01.2025 haldusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja ametlikus väljaandes Ametlikud

Teadaanded, määrates ettepanekute ja vastuväidete esitamise võimaluse teates märgitud tähtaja jooksul. Lisaks teavitati asjast huvitatud isikuid xx kirjaga nr xx.

Eelnõu avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid *esitati/ei esitatud*.

Vastavalt HMS § 40 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis Osaihingult Eureka xx kirjaga nr xx arvamust või vastuväiteid keskkonnaloa andmise otsuse ja loa eelnõule kahe nädala jooksul kirja saamisest, hiljemalt kuupäevaks xx.

Osaihing Eureka määratud tähtaja jooksul xxx.

2.3. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

KeHJS § 3 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 11 lõigete 3 ja 4 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (*KMH*) kohustuslik KeHJS § 6 lõike 1 tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda *KMH* algatamist või algatamata jätmist, lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 1 kohaselt ei kuulu ettevõtte poolt taotletav tegevus olulise keskkonnamõjuga tegevuste loetelusse. Kavandatav tegevus kuulub KeHJS § 6 lõike 2 punktis 2 nimetatud tegevusvaldkonda, mille täpsustatud loetelu on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005. a määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” (*KMH määrus*).

KMH määruse § 1 lõike 1 ja § 3 punkti 4 kohaselt peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevus või mitte ning otsustama *KMH* algatamise või algatamata jätmise üle.

Keskkonnaamet jättis 10.12.2024 kirjaga nr DM-129094-9 „Nõmme-Koordi (Pirmastu) maardla Pirmastu III liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise“ algatamata *KMH* Pirmastu III liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele. Kavandatava tegevuse keskkonnameetmed ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks tuuakse välja keskkonnaloa kõrvaltingimustena (vt p 3.3.).

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused keskkonnaloa andmisel

Korralduse otsustava osa punktiga 1.1 antav keskkonnaluba nr KL-522403 annab Osaihingule Eureka õiguse Pirmastu III liivakarjääri mäeeraldisel maavara kaevandamiseks.

3.2. Täiendavad kaalutlused keskkonnaloa andmisel

3.2.1. MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnaloa saamiseks loa andjale taotluse.

MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet.

MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnaloa andja kaevandamise keskkonnaloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Koosõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet Pirmastu III liivakarjääri keskkonnaloa taotluse 26.07.2024 kirjaga nr DM-129094-4 Viljandi Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks, tähtajaga 26.09.2024.

Kiri on registreeritud Viljandi Vallavalitsuse dokumendiregistris 26.07.2024 numbriga 6-5/24/1904 ning selle staatuseks märgitud „saabunud“. Viljandi Vallavalitsus taotluse kohta arvamust ei esitanud, mistõttu HMS § 16 lõike 2 alusel jätkab Keskkonnaamet menetlust ilma Viljandi Vallavalitsuse arvamusega, eeldades vaikimisi nõusolekut. Loa andmise otsuse ja loa eelnõude avalikustamisel on kohaliku omavalitsuse üksusel soovi korral võimalik täiendavalt ettepanekuid ja vastuväiteid esitada.

3.2.2. MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjätmete kohta. Pirmastu III liivakarjääri keskkonnaloa taotluse seletuskirja kohaselt kaevandamisjätmeid ei teki. Kaevandamisjätmeteks võib kvalifitseerida kooritud katendi (kokku 4 tuh m³), kuid taotluse kohaselt korrastatakse karjäär rohumaaks ja puhkealaga veekoguks ning eemaldatud katend kasutatakse kas täies mahus ala korrastamisel või võõrandatakse. Kaevandamise ajal on katendivallid efektiivsed müra- ja tolmutõkked. Eelnevale tuginedes ei ole antavale keskkonnaloale jätmete eriosa lisamine vajalik. Juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjätmeid siiski tekib, on kohustus ka kaevandamise jättekava esitada ning taotleda keskkonnaloale juurde jätmete eriosa.

KeÜS § 42 lõike 1 punkti 5 kohaselt peab keskkonnaloa taotluses märkima kavandatava tegevuse eesmärgi ja põhjenduse. Kavandatava tegevuse eesmärgiks on Pirmastu III liivakarjääri mäeeraldisel täiteliiva kaevandamine. Taotluses on kirjeldatud, et maavara kaevandamise luba taotletakse, et tagada ettevõtte tegevusteks (elamute ja mitteeluhoonete ehitus, samuti teedehitus ja -hooldus) vajalik materjaliressurss. Vastavalt strateegilises dokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“ toodud eesmärkidele ja põhimõtetele tuleb maardlate kasutusse võtmisel eelistada juba avatud maardlate maksimaalset võimalikku

kasutamist, mille kohta on piisavalt vajalikku informatsiooni nii keskkonnatingimuste kui ka kaevandamise tehnoloogiliste võimaluste kohta. Pirmastu III liivakarjäär asub osaliselt kahe aktiivse mäeeraldise vahel ning kattub lõunaosas varasema Viljandi KEK-i Nõmme karjääri osaliselt kaevandatud ning tänaseni korrastamata alaga. Pirmastu III liivakarjääri kaevandamisloa taotlemine on kooskõlas juba avatud maardla maksimaalse võimaliku kasutamise eesmärgiga, tagades maavarade registris arvel oleva maavaravaru võimalikult täieliku väljamise minimaalsete kadude ja jääkidega.

3.2.3. Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb hetkel kehtiva MaaPS §-s 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

MaaPS § 55 lõike 2 punktides 1-9 ja lõike 3 punktides 2-3 toodud asjaolusid Pirmastu III liivakarjääri mäeeraldise, mäeeraldise teenindusmaa või nende asukohaga seoses ei esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 10 sätestab, et keskkonnanaloo andmisest keeldutakse, kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Pirmastu III liivakarjääri mäeeraldis asub eraomandisse kuuluvatel kinnistutel ning kaevandada soovitav maavara kuulub samuti eraomandisse. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 10 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 11 sätestab, et keskkonnanaloo andmisest keeldutakse, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus keskkonnanaloo andmisega. Viljandi Vallavalitsus taotluse kohta arvamust ei esitanud, mistõttu HMS § 16 lõike 2 alusel jätkab Keskkonnaamet menetlust ilma Viljandi Vallavalitsuse arvamusega ja eeldab vaikumisi nõusolekut. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 11 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 12 sätestab, et keskkonnanaloo andmisest keeldutakse, kui taotletava keskkonnanaloo alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega. Keskkonnaameti 10.12.2024 kirjaga nr DM-129094-9 kinnitatud KMH eelhinnangu järeldus oli, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 12 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 3 punkt 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest võib keelduda, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. Osühing Eureka ei ole seisuga xxx karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 3 punkti 1 kohast keeldumise alust.

Maavara kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve määramise ja muutmise nõuded on sätestatud maakatastriseaduses.

3.3. Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõike 1 punkti 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnahäiringu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kõrvaltingimused ja seirevajadused sätestatakse keskkonnaloa eriosades vastavalt asjakohasusele.

3.3.1. Kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud tingimused

Keskkonnaamet edastas MaaPS § 49 lõike 6 alusel 26.07.2024 kirjaga nr DM-129094-4 Pirmastu III liivakarjääri keskkonnaloa taotluse Viljandi Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks, tähtajaga 26.09.2024. Kiri on registreeritud Viljandi Vallavalitsuse dokumendiregistris 26.07.2024 numbriga 6-5/24/1904 ning selle staatuseks märgitud „saabunud“. Viljandi Vallavalitsus ei esitanud taotluse kohta arvamust.

Keskkonnaamet edastas KeHJS § 11 lõike 2² alusel 13.11.2024 kirjaga nr DM-129094-8 Pirmastu III liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele koostatud keskkonnamõjude eelhindangu ja KMH algamata jätmise otsuse eelnõu seisukoha võtmiseks Viljandi Vallavalitsusele, seisukoha esitamise tähtajaga 05.12.2024. Kiri on registreeritud Viljandi Vallavalitsuse dokumendiregistris 13.11.2024 numbriga 6-5/24/1904-1 ning selle staatuseks märgitud „saabunud“. Viljandi Vallavalitsus ei esitanud eelhindangu ja KMH algamata jätmise otsuse eelnõu kohta arvamust.

3.3.2. Eelhindangus esitatud keskkonnameetmed

Keskkonnaamet on kavandatava tegevuse kohta andnud keskkonnamõjude eelhindangu ning otsustanud 10.12.2024 kirjaga nr DM-129094-9 Pirmastu III liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele jätta KMH algamata. Eelhindangus analüüsiti karjääri tööga kaasnevate keskkonnahäiringute võimalikku teket ja levimist ning intensiivsust. Eelhindangu lõppjärelendusena leiti, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju. Kavandatava tegevuse mõjualana käsitleti Pirmastu III liivakarjääri mäeeraldise teenindusmaad ning ca 250-300 m ümber selle, kuna nii kaugele võib teoreetiliselt ulatuda müra või tahkete peenosakeste häiring. Keskkonnahäiringute vältimiseks ja leevendamiseks esitati eelhindangus järgmised keskkonnameetmed, millega tuleb loa andmisel arvestada:

1. Maavara kaevandamine on lubatud esmaspäevast reedeni ajavahemikus 8.00-18.00. Keelatud on maavara kaevandada ja välja vedada riiklikel pühadel.
2. Kaevandamistegevusest põhjustatud müra osas kaebuste esinemise korral on keskkonnaloa omanikul kohustus mõõta mürataset aktiivse kaevandamistegevuse ja maavara väljaveo tingimustes kaebuse esitaja katastriüksusel. Mõõtmistulemused esitada ka loa andjale. Müra piirtasemete ületamisel rakendada koheselt leevendusmeetmeid ja korraldada karjääri töö selliselt, et ületamisi ei esineks.
3. Karjääri tegevusega seonduva õhusaaste leviku piiramiseks tuleb kaevandamise ja vedude perioodil kuival ajal, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5°C, niisutada karjääriseseid teid ja platse. Kui kaevandamist (maapõueseaduse § 6 alusel) ei toimu, ei ole kohustust teid kasta.

Keskkonnameetmete esitamisel on arvestatud keskkonnahäiringute leevendamise võimalusi.

3.3.3 Keskkonnaloale kantavad kõrvaltingimused

Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Alljärgnevalt on toodud kokkuvõtlikud kaalutlused kõrvaltingimuste lisamiseks.

Taotluse seletuskirjas pole kirjeldatud, kas mäetööde tegemine toimub valdavalt päevasel ajal või plaanitakse töid ka öisel ajal. Taotletava Pirmastu III liivakarjääri kõrval asuvate mäeeraldiste keskkonnalubade nr VILM-045 ja KL-520903 kõrvaltingimustega on reguleeritud karjääri tööaega st kaevandamine on lubatud tööpäevadel ajavahemikus 08.00-18.00.

Transpordil tekkivad tolmu heitkogused sõltuvad liiklusintensiivsusest, kasutatavate masinate massist ja sõidukiirusest, teede peente osakeste sisaldusest, tee laiusest ja tööajast. Kaevise transpordist tekkiva tolmu leviku tõkestamise efektiivseks vahendiks kuival perioodil on teede niisutamine ning erinevate kemikaalide kasutamine. Töötavates karjäärides tehtud vaatluste järgi võib hinnata, et transpordi tõttu tekkiv õhusaaste võib levida lagedal maastikul keskmise tuulega 200 – 250 m kaugusele.

Arvestades lähimate majapidamiste õueala kaugust karjäärist (130-160 m) ning kõrval asuvate karjääride tööaja piirangut, on põhjendatud samasisuliste kõrvaltingimuste lisamine ka antavale Pirmastu III liivakarjääri keskkonnaloale. Seega on põhjendatud määrata kõrvaltingimusteks kõik keskkonnameetmed, mida on nimetatud punktis 3.3.2.

Eeltoodu alusel lisatakse antavale keskkonnaloale järgmised kõrvaltingimused:

1. *Maavara kaevandamine on lubatud esmaspäevast reedeni ajavahemikus 8.00-18.00. Keelatud on maavara kaevandada ja välja vedada riiklikel pühadel.*
2. *Kaevandamistegevusest põhjustatud müra osas kaebuste esinemise korral on keskkonnaloa omanikul kohustus mõõta mürataset aktiivse kaevandamistegevuse ja maavara väljaveo*

tingimustes kaebuse esitaja katastriüksusel. Mõõtmistulemused esitada ka loa andjale. Müra piirtasemete ületamisel rakendada koheselt leevendusmeetmeid ja korraldada karjääri töö selliselt, et ületamisi ei esineks.

- 3. Karjääri tegevusega seonduva õhusaaste leviku piiramiseks tuleb kaevandamise ja vedude perioodil kuival ajal, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5°C, niisutada karjääriseseid teid ja platse. Kui kaevandamist (maapõueseaduse § 6 alusel) ei toimu, ei ole kohustust teid kasta.*

Pirmastu III liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele oli lisatud Transpordiameti 26.06.2024 kiri nr 7.1-7/24/18027-4, milles Transpordiamet teatas, et:

- esitatud taotlus paikneb riigitee 52 Viljandi-Rõngu km 6,15-6,22 teekaitsevööndis vähima kaugusega 26 m riigitee katte servast ja riigitee 24160 Loodi-Nõmme km 6,10-6,15 teekaitsevööndis vähima kaugusega 26 m riigitee katte servast;
- vastavalt ehitusseadustiku (EhS) § 72 lg 1 p 3 on ehitise kaitsevööndis keelatud kaevandada maavara;
- maavara väljavedu hakkab toimuma olemasoleva Pirmastu II karjääri väljaveotee kaudu riigiteele 24160 km 6,21. Maavara väljaveotee kujutada ka mäeeraldise plaanil ja märkida koostatavas taotluse seletuskirjas. Uusi mahasõite ei rajata;
- olemasoleva maavara väljaveotee Pirmastu II karjäärist kasutatav ristumiskoht riigiteega 24160 km 6,21 tuleb rekonstrueerida, sest oleva ristmiku gabariidid ei vasta maavara väljaveoks sobilikele tingimustele; Transpordiamet väljastab EhS § 99 lõike 3 kohased täpsemad nõuded projekti koostamiseks ristumiskoha kinnistu omaniku taotluse alusel;
- täielik maavara kaevandamise loa taotlus esitada Transpordiametile kooskõlastamiseks loa menetlemise protsessi käigus;
- esitatud märkustega arvestamisel Transpordiamet, lähtudes EhS § 70 lg 3, kooskõlastab Pirmastu III liivakarjääri maavara kaevandamise loa taotluse mäeeraldise plaani ja annab nõusoleku riigitee kaitsevööndis kehtivast EhS § 72 lg 1 p 3 piirangust kõrvale kaldumiseks.

EhS § 72 lg 1 p 3 kohaselt on tee kaitsevööndis keelatud maavara kaevandada. Kaevandamine on ka kaevise vedu mäeeraldise või mäeeraldise teenindusmaa piires (MaaPS § 6 lg 1) st tee kaitsevööndis ei tohi olla ka mäeeraldise teenindusmaa. Kaitsevööndis kehtivatest piirangutest võib kõrvale kalduda kaitsevööndiga ehitise omaniku nõusolekul, kui see ei vähenda ehitise ohutust (EhS § 70 lg 3 esimene lause). Taotletav mäeeraldis paikneb riigitee kaitsevööndis, Transpordiamet on esitanud piirangust kõrvale kaldumisega nõustumisel oma tingimused ja loa taotleja on nendega nõustunud ning valmis neid täitma. Kasutama hakatav väljaveotee paikneb küll teise karjääri piirides, kuid arvestades, et ka Pirmastu II liivakarjäär kuulub Osäühingule Eureka ning karjäärid paiknevad kõrvuti, moodustades sisuliselt ühise tootmisala, nõustub Keskkonnaamet antavale loale lisama asjakohased Transpordiameti kõrvaltingimused järgmises sõnastuses:

- 1. maavara väljavedu on lubatud vaid olemasoleva Pirmastu II karjääri väljaveotee kaudu riigiteele 24160 km 6,21 ning uusi mahasõite ei rajata;*
- 2. Pirmastu II karjäärist lähtuva väljaveotee ristumiskoht riigiteega 24160 km 6,21 tuleb*

rekonstrueerida vastavalt Transpordiameti antavatele tingimustele, mille saamise korraldab keskkonnaloa omaja.

3.4. Avalikustamise käigus esitatud ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Avalikustamise käigus teatas Transpordiamet 30.07.2024 kirjaga nr 7.1-7/24/18027-9, et nõustub keskkonnaloa taotlusega.

Keskkonnaloa nr KL-522403 andmise otsuse ja loa eelnõu avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid *laekus/ei laekunud*.

3.5. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima AÕKS, JäätS, VeeS, MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid otsekohalduvaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnaalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelespea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://www.keskkonnaamet.ee/et/eesmargid-tegevused/keskkonnakaitseloa-omaja-meelespea>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo